

Büyük Kavuşma

– AliKemal · 10 Ekim 2015

Kimi zaman yabancılaştığım yüzlerin ablukası altında kalarak kendime de yabancılaşıyorum. Heyecanla beklediğim kavuşma gerçekleşse de heyecanını yitirmiş artık! Yüreğimin karanlığı içinde yok olmak istiyorum...

*

İlkokul beşinci sınıfa gideceğim yıl, babamın tayini Eskişehir'de Ziya Gökalp ilkokuluna müdür vekili olarak çıktı.

İncik köy'den Eskişehir'e taşınacaktık, benim için yeniden dünyaya gelmek gibi bir şeydi bu.

Annem kiralayabileceğimiz bir ev bakmak için gittikten üç gün sonra, "çok güzel bir ev buldum," diyerek geri geldi.

Babam için evin şekli şimali değil, kira bedeli önemliydi; nitekim hemen, "kirası kaç para?" diye sordu.

"Çok ucuz. Sen yüz liraya kadar tutabilirsin dediydin ya, ben yetmiş beşe tuttum."

Bu iyiydi işte!

"Evi bir görmelisiniz! Senin tayinini çıkarttıkları okulun tam karşısındaki caddede, bir apartmanın üçüncü katı!"

Bu iyiden de öte bir şeydi. Babam biliyordu ki, annem öyle şaka yapmaktan anlayan bir kadın değildi, söyledikleri doğru olmalıydı. Babam, "İyi denk getirmişsin valla, bravo!" diyerek memnuniyetini dillendirdi.

"Safınaz'ın sayesinde..."

Ha? Annem, Safınaz'ın sayesinde, dedi.

Öyle dedi, değil mi?

Annemin dudaklarına diktim bakışlarımı, az önce andığı adı tekrarlamasını umarak.

Babam, "Safınaz mı? O da kim?" diye sorunca, anılan adın 'Safınaz' olduğunu iyice algılamış oldum.

Heyecanla, "Safınaz abla mı?" diye haykırdım, ama annem bana değil de, babama cevap vermeyi tercih etti.

"Hani, Kütahya'dayken İstasyon yanındaki evde vardı ya bir Safınaz'ımız; hani, kocası tokat attı diyerekten kaçtıydı..."

Babam hatırlamıştı. "Ha... O mu? Eskişehir'e mi kaçmıştı o?"

"Nereye kaçtığı bulunamıyordu; meğersem Eskişehir'e kaçmış. Seni tayin ettikleri okulun etrafında sokak sokak gezinerek boş bir ev bakınıyordum. Bu tuttuğumuz evi boş görünce, altındaki kahveciye, ev sahibini soruyordum ki, bu Safınaz, oracıkta Hanımeli abla diyerekten boynuma sarılıverdi.

Şaşırdığımdan mı, yoksa o mu çok değişmişti, önce tanıyamadım bi, sonra dikkatlice bakınca hemen tanıdım tabii. Boş evin altındaki ev onunmuş, koluma girip beni, dördüncü kattaki ev sahibinin yanına çıkarttı. Al takke ver külah, yetmiş beş liraya evin anahtarını teslim aldı."

Pür dikkat dinlememe rağmen Safınaz abla hakkında duymak istediğim hiç bir şeyi henüz

duyamamıştım. "Bizim taşınacağımız evin altındaki evde oturuyormuş," diye tekrarlar yapıyordu zihnim;

sanki içimde bir sevinç çığılığı atmak isteğı vardı. Bir an önce taşınmalı, bir an önce kurtulmalıydık hasretimizden.

Köydeki evden eşyaları bir traktör römorkuna doldurduk, yola çıktık. Yolculuk boyunca ben, römorkun arkasında oturdum, gözüm eşyalarda, içlerinden düşen olursa traktör sürücüsüne seslenip durdurmak için. Eşyalar da elle tutulur bir şey olsalar bari...

Kütahya'da ve köyde geçirdiğimiz yıllar sadece yokluk çektiğimiz yıllardı. Eskişehir'e geldikten sonra ise o "bono" uygulamalarına son verilmiş, babamın maaşı kuruşu kuruşuna, tam vaktinde ödenir olmuştu. Bu bizi epeyi rahatlatmıştı. Bu rahatlıkla tutabilmiştik yeni evimizi.

Ev, Eskişehir Sütlüce semtinde ki bir ara cadde üstünde, dört katlı bir kâgir binadaydı. Balkonlu. Doğduğumdan itibaren oturduğumuz evlerin hepsi bahçeliydi, bu bahçeli değil, balkonlu. Balkonlu bir evde oturmaktan daha havalı ne olabilirdi ki; bizde asortiklere katılacaktık. Sanki bambaşka bir dünya... Taşındığımız dar cadde üzerinde, daha birçok dört katlı, balkonlu bina vardı. Binaların önünde, kaldırımlarda sıra sıra akasya ağaçları ve elektrik direkleri... Gündüz, kuytulukların içine girmiş, koyulaşmış, yol boyu gölgeli.

Binaların zemin katlarında küçük dükkânlar, dükkânların üzerinde de üçer kat ev...

Binanın merdivenleri dar ve dikti. O daracık merdivenlerden babam bir tarafından, annem bir tarafından tutarak eşyalarımızı taşıyorlar. Ben de gücüme uygun ufak tefek, kırık dökük şeyleri... Safınaz abla bir türlü görünmüyordu. Onun kapısı önünden her iniş çıkışında gözlerim kapıda, kulaklarım kapıdan içerde, ama o yoktu, yoksa çıkardı da gelirdi yanıma yakışıklım diye sarılmak için.

Evin önünde koca bir salon vardı, tabii ki, salonun dışında da balkon... Arka tarafta da bir yatak odası ile dar, uzun bir mutfak ile mutfağın dışında küçük bir balkon daha. Küçük balkon arka tarafta bir camiin minaresine bakıyordu. Annem buna çok sevinmişti, "Oh, ezan beş vakitte evimizin içinde okunuyormuş gibi olacak," diyerek sevincini belli ediyordu.

Banyo bu iki tarafın arasında kalıyordu ve penceresi bir aydınlatmaya bakıyordu. Evin içinde dört dönerek hela aradım, yok; ev birden bire gözümdeki bütün değerini yitiriverdi. Bu nasıl bir asortilikti böyle? Kütahya'daki o metruk yatırlı evde bile koca bir hela vardı.

Evin sağını, solunu silerek eşyalarımızı yerleştiren anneme, "böyle ev mi olurmuş yav; helâsı bile yok!" diye söylendim.

Kadıncağız söylediğimi ciddiye alarak banyoya gitti, alafranga helânın kapağını kaldırarak içine baktı.

"Var ya işte! Gel, bak!" diye seslendi.

Varmış! Görmek için banyoya girdim. Gösterdiği şey, helâyımış. "Böyle helâ mı olurmuş yav!"

"Öyle," dedi. "Bu asorti helâ, bunda çömelmiyorsun, oturuyorsun, öyle yapıyorsun büyük abdestini!"

Hakikaten de asortiklere karışıyorduk galiba...

Bizim üst katımızda, ermeni asıllı bir madam olan ev sahibemiz oturuyormuş. Madamın evinde, etli bir yemek pişiriliyordu. Kokusundan anladım. Kızartılan soğanların etin içine katılmasıyla meydana gelen yahni kokusunu mutlaka algılarım, çünkü en sevdiğim yemektir. Ve en özlediğim yemek. Sık sık pişiremiyorduk, çünkü evimize sık sık et girmiyordu. Annem Kütahya'da iken tanıdığı bir sakatatçı dükkanından sık sık kelle eti alırdı. Hiç kimse hor görmeye kalkışmasın, yahni kelle eti ile, diğer etlerden çok daha lezzetli oluyor da ondan...

Annem mutfağı yerleştirmişti. Yerleřtirmekte zorluk çekmesini gerektirecek bir mutfak eşyamız da yoktu zaten. Teli yırtık bir teldolap, çatma bacaklı portatif bir masa ile tabureleri ve kap kacak... Gazocağını yakan annem üstüne bir tencere dolusu su koyarak kaynatmaya koyulmuştu.

“Ne yemeğı yapacaksın, anne?” diye sorduğumda,

Beni, “Bu günlük bir çorba yapacağım oğlum,” diye yanıtladı.

Bu taşınma telaşesinden sonra çeşit çeşit yemek yapamazdı herhalde. “İyi,” diyerek onayladım yapılan yemeğı.

Yukarıdan algıladığım koku, nefsimde dokunduğundan, “yarın da yahni yapar mısın?” diye sordum.

“Canım çekti.”

“Baban, önümüzdeki haftaya maaşını alacak. Yahniyi o zaman yaparız...”

“İyi madem,” diyerek onu da onayladım.

Kapı çalındığında, annem, “hayırdır inşallah!” diyerek açmaya gitti.

Madam, koca bir sahana doldurduğu yahniyle içeri girdi. “Komsicim, yeni taşındınız. Telaştan fırsatınız olmamış olabilir. Lütfen kabul buyurunuz!” diyerek getirdiğı ikramı anneme teslim etti.

Yaşlı bir kadındı ve acaip bir şiveyle konuşuyordu.

Konuşması çok kibardı, sanırdınız ki İstanbul sosyetesinden. “Ayiriyeten, hoş geldiniz demek için yerleştiginizde oturmaya geleceğim efendim. Şimdi yerleşme yorgunluğunuzda mesgul etmeyeyim sizi,” dedikten sonra da çıkıp gitti.

Annemin masa üstüne bıraktığı bol sulu, salçalı yahniye baktım.

Annem misafiri geçirdikten sonra, kedinin çiğere baktığı gibi yahniye baktığımı görünce, “Allah’tan başka bir şey dileseymişsin, olacakmış bak,” diye laf attı.

Akşam sofrası kurulunca tabureme sabırsızlıkla oturarak koparttığım koca bir yudum ekmeğı yahninin suyuna bandım.

Annem hemen müdahale ederek, “önce çorba,” diye çıkıştı.

Babam da ona müdahale ederek, “bırak çocuğı!” diye çıkıştı. “Canı hangisinden çekiyorsa, onu yesin.”

Bandığım ekmeğı ağzıma götürdüğümde, yemekte değişik bir koku algıladım. Ekmeğı ağzıma sokamadım. “Bu domuz etiyle pişirilmiştir,” diyerek masanın üstüne bıraktım.

Babam, “bizim memlekette domuz eti bulunmaz,” diyerek gülümsedi.

Annem de lafa karışarak, onun lafını tamamladı. “Domuz etini gâvurlar yer.”

“İyi ya,” dedim, “yukarıdaki kadın da gâvur değil mi?”

Annem, “gâvur da olsa, buralarda domuz eti bulamaz,” dedi.

Babam, “o kadıncağız, gavur filan değil, nereden çıkardınız bunu!” diyerek annemle beni tatlı sert azarladı. “Türkiye’de yaşayan azınlık tebadan bir vatandaşıımız. Gavur diye Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayan gayrimüslimlere denilir.”

Ben, “olsun, bunu pişirmiş işte bulup da,” diyerek ısrarımı sürdürdüm. “Yahni yemeyeceğim ben, çorba yiyeceğim,” diyerek ortadaki tencereden çorbayı kaşıklamaya başladım.

“Merhaba!” Elinde tepeleme şambaba tatlısı dolu bir tabakla mutfağı gelen erkek bozması kadın bundan tam yedi yıl önce tanıdığım, her yeri fıkır fıkır kaynayan, o güzeller güzeli kadın değildi. I-ıh! Bu onun ablası, akrabası veya kötü bir takliti olmalıydı. Bendeki hayal kırıklığı onu gördüğüm bu ana

damgasını vuruyordu; kadıncağıza karşı soğuk, yabancı bir tavır takınmıştım. Bu umursamaz tavrım ona da sirayet etmişti, beni değil de sofradaki diğerlerini muhatap alarak davranıyordu.

“Hoş geldiniz, öğretmenim. Ne güzel, yeniden komşu olduk sizinle. Ben de alt katınızda oturuyorum. İşten yeni geldiğimden, bunları anca getirebildim.”

Sapsarı saçları ensesinde atkuyruğu gibi bağlıydı. Derin, çipil çipil mavi gözlerini çevreleyen yüz hatları bir kadından daha çok bir erkeği anımsatıyordu. Bunu, konuşmasındaki erkeksi tavrı ve giyindiği erkek gömleği ve pantolonu ile destekliyor gibiydi.

Elindeki tatlı dolu tabağı masaya bıraktı.

Annem, “zahmet etmeseydin keşke, be kızım,” dedi.

“Zahmeti mi olurmuş Hanımeli annem benim? Yeni taşındılar, iyi kötü bir şeyler hazırlayıp yemişlerdir, ağızlarının tadını da ben ikram edeyim, dedim...”

Annem bir tek çorba pişirmişti, onu da ortadaki tencerenin içinden kaşıklıyorduk. Bu durum annemin sıkılmasına yol açıyordu. “Çorba tabaklarını henüz çıkartamadım da, böyle tenceden...”

Safnaz abla onun lafını ağzına tıkadı. “Çorbanın tadı böyle çıkar ayol! Eskiden çorba tabağı mı vardı?” Çorba tabakları mı? Çorba yemek için tabak da mı olurmuş? Kendimi bildim bileli, çorbayı orta yere konulan tenceresinden kaşıklarız biz; annem, bunun utanılacak bir şey olduğunu düşünerek mi yalan söylüyordu ki?

Safnaz abla konuşmasını sürdürerek, “İ-ııh!... Un çorbası! Bir de severim ki,” deyip kendisini zorla sofraya davet ettirdi.

Annem, mesajı aldıktan sonra, “eh, buyur, birlikte yiyelim madem!” diyerek onu sofraya davet etti.

Masanın başında oturan babamın iki yanında Ersin ile ben, Ersin’in yanında da annem oturuyordu; Safnaz abla teklifi ikiletmeden, masayı dolanıp gelerek benim yanıma oturdu. İşte tam o anda beni ilk kez fark ediyormuşçasına, “E, yakışıklım, sen nasılsın? Maaşallah, koca bir delikanlı olmuşsun!” diyerek bir omuzuma dokundu.

Nezaketen, “iyiyim ben,” demekle yetindim.

Annem bir kaşık getirip önüne bıraktığında eline aldığı kaşığı ardi ardına çorbaya daldırıp, çorbaları ‘höpürdeterek’ ağzına akıttı. Bir an ara vererek, “çok nefis olmuş Hanımeli annem,” diyerek koparttığı kocamanca bir ekmek parçasıyla dudaklarına bulaştığını düşündüğü çorba ıslaklıklarını kuruladı, sonra o ekmeği ağzına sokuşturup çiğnemeye başladı. Aynı töreni defalarca tekrar etti. Tencerenin dibi görüldüğünde, “Allah bin bereket versin!” diyerek elindeki kaşığı bir kenara bıraktı.

Ersin, boşalan tencereye bakakalmıştı. “Bu kadarcık mıydı? Yiyin Allah aşkına!” diyerek laf attı.

Kadın, tiz bir kahkaha attı. “Allah anana babana bağışlasın yavrum, pek de yakışıklısın!” dedi ona. Babam neye güldüğü belirsiz, zoraki güldü. Bana, tadına varamadığı çorbanın ardından ağıt yakıyormuş gibi geldi.

Annem, “daha yahni de var; sağolsun üst kat komşumuz getirdi onu da,” diyerek yahniyi getirip ortaya bıraktı. “Yiyin Allah aşkına!”

Kadın, “Madam mı? Onun keçi etiyle yahnisi pek güzel olur. Yerim. Siz devam edin,” diyerek yemeği sürdürdü. Onun, eskiden böylesine yüz­süz biri olmadığını düşündüm.

Bizimkiler, bu defa pes etmek niyetinde değildiler; babam bir taraftan, Ersin bir taraftan, koparttıkları

koca koca ekmekleri sahanın içine daldırıp daldırıp soluk almamacasına tıkmaya başladılar. Safnaz abla onların yanında yayan kalmıştı. Bir an haddimi aşım onlara ayak uydurmak isteyerek ben de o hızla yemeye başladım; ne var ki, babamdan zılgıtı yemem de gecikmedi:

“Yavaş evladım! Önünden kaçırın mı var?!”

Elimdeki ekmek parçası yahniye bakakaldı.

Tatlılara gözünü diken babamın, “tatlılar çok güzel görünüyor,” diyerek laf atması üzerine; Safnaz abla, onlarla olan ilişkisini anlattı.

“Kendim yapıyorum imalatını. Her gün bir tepsi yapıp, götürüyorum çarşıya pazara, satıyorum. Benim de ekmek param bu...”

Bu ani itirafı hepimizi bir anda şaşırttı. Şambaba satarak rızkını çıkartması ilginç göründü gözümüze.

Tatlılar da çabucak bitti, ama sohbet bitmedi. Safnaz abla anlatıyor, biz dinliyorduk. Bu işe nasıl başladığından oturduğu evi bu işten kazandığı parayla nasıl aldığına varıncaya kadar, hayat hikâyesini merakla dinletti. Hele, bankada para biriktiriş şekli bana değişik gelmişti. Bankalarda vadeleri yılın on iki ayının birinci günlerinde dolan, birer yıl vadeli on iki adet vadeli hesabı varmış. Her ay, bir yıllık vadesi dolmuş olan hesabı, hesaba işlemiş olan faizle birlikte o ay biriktirdiği paralarını da ekleyerek yeniliyormuş. “Bu işi yapamaz hale gelirse, benim de her ay alacağım faizler, emekli maaşım olur,” diyordu.

Hiçbir sırrını saklamadan bizimle paylaşmasından sonra, ona karşı hissettiğim soğukluğun yerini, yeniden aileden birine duyulan yakınlık alıverdi.